

Det kongelige samferdselsdepartement
Det kongelige nærings- og fiskeridepartement

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

25/1791

4. august 2025

Oppdrag om analyseområder for transportplanleggingen

Samferdselsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet («departementene») viser til tildelingsbrevene for 2025 for Jernbanedirektoratet, Kystverket og Statens vegvesen, der det fremgår at virksomhetene skal bidra til utviklingsarbeidet i langtidsplanleggingen.

Vi gir med dette ovennevnte virksomheter samt Avinor AS, Bane NOR SF og Nye Veier AS et oppdrag om analyseenheter for transportsektoren i NTP-sammenheng¹. Statens vegvesen har ansvaret for å koordinere tilbakemeldingen. I den grad virksomhetene har ulike syn på sentrale vurderingstema, ber vi om at det i leveransen gjøres rede for dette.

Frist for leveransen er **15. september 2025**.

Vi legger opp til å kunne ha dialog med transportvirksomhetene om oppdraget.

NTP-oppdrag nr:	1-2025
Navn på oppdrag:	Analyseområder for transportplanleggingen
Bakgrunn: Tiltak og løsninger i transportpolitikken i en nasjonal transportplan har til hensikt å sikre en god mobilitet i fremtiden. Samtidig krever omstillingen til lavutslippssamfunnet at dette skjer innenfor rammene av klima- og miljøpolitikken. Videre må det fremover legges økt vekt på samfunnssikkerhet og beredskap.	

¹ Transportstrømmene og transportutfordringene er ulike i landet, og må derfor «brytes» ned i egnede enheter for å analyseres nærmere.

Konkret innebærer dette å sørge for gode løsninger for befolkningens reisehverdag og næringslivets konkurranseevne. Mobilitetsutfordringene vil variere i de forskjellige delene av landet, jf. ulik topografi, klimatiske forhold og bosettings- og næringsmønster. Hvilken dimensjon eller enhet som legges til grunn for å analysere mobilitetsutfordringene er derfor vesentlig for å kunne velge de beste løsningene.

En nasjonal transportplan må nødvendigvis ta for seg mer enn den delen av politikken staten har ansvar for. Den må også omfatte et bredt sett av virkemidler, hvor investeringer i statlig transportinfrastruktur bare er del av det samlede apparatet. Utfordringene i samfunnet fremover, også på samferdselsområdet, forsterker behovet for å gjøre vurderinger på tvers av transportformer og forvaltningsnivå. Videre påvirker virkemidler i transportsektoren andre sektorer og omvendt.

Transportkorridorene har i arbeidet med flere transportplaner vært brukt for å lage en geografisk inndeling av det nasjonale transportsystemet staten har ansvar for. Det er også blitt gitt en egen omtale av de største byområdene. Innenfor hver av disse enhetene har det blitt beskrevet utfordringer og drøftet/presentert løsninger og tiltak for å møte disse.

Et alternativ til transportkorridorer er å kartlegge og fremstille utfordringer og aktuelle tiltak regionvis, slik også Transportøkonomisk institutt (TØI) har pekt på i en rapport på oppdrag fra KS (2081/2025 *Nasjonal Transportplan som mer strategisk og bedre styringsverktøy*). Av rapporten fremgår at regioner som analyseenhet kan fange opp utfordringene knyttet til de store transportstrømmene.

Beskrivelse av oppdraget:

Samferdselsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet ønsker en mer strategisk og helhetlig inngang på utviklingen av transportpolitikken som presenteres i de nasjonale transportplanene. Å velge egnede analyseenheter er viktig for å kartlegge mobilitetsutfordringene og -etterspørselen, og for å utvikle målrettede virkemidler og tiltak på tvers av transportformene.

Hovedvekten av transportstrømmene foregår i regioner, og særlig inn og ut av de store byene. Vurderinger må samtidig hensynta behovet for kunnskap om transport mellom regioner, for eksempel de lange godstransportene og arbeids- og fritidsreisene, samt grensekryssende og internasjonal trafikk, og utfordringer knyttet til gjennomføring av disse.

Vi ber om at transportvirksomhetene i fellesskap utvikler et grunnlag for departementene og gir en anbefaling av egnede enheter for analyseområder i transportpolitikken.

Som grunnlag for anbefalingen ber vi om at virksomhetene vurderer ulike alternative geografiske analyseenheter som kan brukes for best å kartlegge, beskrive og

analysere grunnlaget for å utvikle transportpolitikken, herunder bidra til å løse transportutfordringene. Fordeler og ulemper med de ulike alternativene bør belyses. Dersom tilrådommen er at en regional dimensjon legger til grunn for transportplanleggingen, ber vi om synspunkter på hva som kan være en egnet inndeling til analyseformål.

Frist og rapportering:

Frist for besvarelse av oppdraget er 15. september 2025. Vi legger opp til å kunne ha dialog med transportvirksomhetene om oppdraget.

Med hilsen

Are Forbord (e.f.)
ekspedisjonssjef

Øystein Rembar
kst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Adresseliste

Avinor AS

Bane NOR SF

Jernbanedirektoratet

Kystverket hovedkontoret

Nye Veier AS

Statens vegvesen